

Oslo, 17. oktober 2019

Til
Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Partigruppene på Stortinget

Jernbanealliansens innspill til Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2020

Innledning

Jernbanealliansen mener det er prisverdig at fokuset på vedlikehold og fornying av eksisterende banenett har økt, og at det er kommet en støtteordning for godstransport på bane. Vedlikehold og fornying er svært viktig for å gjøre toget til et pålitelig transportmiddel. Støtteordningen er viktig for å sikre godstransportens overlevelse og helt avgjørende for å oppnå overføring av gods fra vei til bane og de positive samfunns effektene av dette.

Brems veksten i vedlikeholdsetterslepet

I NTP 2018–2029 er det satt som mål at vedlikeholdsetterslepet skal reduseres med en tredel innen utgangen av tolvårsperioden (2029). Regjeringens budsjettproposisjon (side 164) viser imidlertid at etterslepet vil øke med 2,2 mrd. kroner innen utgangen av 2020, til om lag 21,5 mrd. kroner.

Det foreslåtte beløpet til drift og vedlikehold (post 71) ligger dessverre betydelig under nivået som er angitt for 2020 i det fastsatte handlingsprogrammet for Jernbanedirektoratet. Etter justering for generell prisvekst mangler det om lag 540 mill. kroner i forhold til handlingsprogrammet.

Sikre varig lønnsomhet for gods på bane

Støtteordningen for gods på bane ser ut til å hindre kollaps i godstrafikken. Positivt er det også at godstransportene på bane økte i 2018, tross dårlig lønnsomhet.

Støtteordningen er ikke ment som en permanent ordning. Derfor haster det ekstra med å få på plass tiltak som gir lønnsom drift, som ledd i å oppfylle regjeringens og Stortingets mål om å flytte 30 prosent av godstransporten med lastebil på avstander over 300 km til sjø og bane.

I Jernbanedirektoratets fastsatte handlingsprogram for oppfølging av Nasjonal transportplan er det satt av 789 mill. 2018-kroner til tiltak for mer gods på bane i 2020. Dette tilsvarer om lag 815 mill. kroner for kommende år. I regjeringens budsjettforslag er det dessverre satt av bare 448 mill. kroner til dette. Det er bekymringsfullt og bidrar ikke til nødvendig effektivisering av terminaler og togdrift. Det er bra at det skal brukes en del midler på å planlegge kryssingssporforlengelser og et nytt kryssingsspor, dersom det resulterer i snarlig bevilgning av penger til bygging. Det vil være bra for både gods- og persontransporten og kan bidra til å senke enhetskostnadene og øke påliteligheten og dermed øke jernbanens konkurransekraft.

Bra med planleggingsmidler til ny jernbanetunnel gjennom Oslo

Vi setter pris på at det settes av midler til videre planlegging av ny jernbanetunnel gjennom Oslo. En slik tunnel er viktig for å få effekt av andre store investeringer, blant annet for nye dobbeltspor på intercity-strekningene, og vil også komme deler av gods- og persontrafikken mellom landsdelene til gode. Det er

viktig at planleggingsarbeidet har fokus på løsninger som reduserer utbyggingskostnadene og samtidig gir høy nytte for brukerne av jernbanen.

Konkret endringsforslag

Jernbanealliansen ber om at mest mulig av gapet mellom framlagt budsjettforslag og Jernbanedirektoratets handlingsprogram når det gjelder fornying av infrastrukturen (post 71) og tiltak for mer gods på bane (post 72 og 73) tettes. Vi håper primært på friske midler til jernbanen for dette, men mener sekundært at det vil være riktig å omdisponere penger fra store investeringer til dette.

Budsjettproposisjonen viser at veiformål har en oppfølgingsgrad på 47,1 prosent etter tre år av NTPs første seksårsperiode, mens jernbaneformål bare oppnår 42,2 prosent. Dette er en uheldig skjevhet. Jernbanealliansen mener at en med fordel kunne investert litt mindre i å bygge veier og i stedet vedlikeholdt jernbanen bedre.

Om Jernbanealliansen

Jernbanealliansen består av ni organisasjoner som ønsker å fremme jernbanen i Norge. Alliansens formål er å arbeide for økte bevilgninger til utbygging av jernbaneprosjekter og opprustning av det eksisterende jernbanenettet. Jernbanealliansen består av:

- Arbeidsgiverforeningen Spekter
- Framtiden i våre hender
- Landsorganisasjonen i Norge (LO)
- LO Stat
- Natur og Ungdom
- Naturvernforbundet
- Norsk Jernbaneforbund
- Norsk Lokomotivmannsforbund
- Trygg Trafikk

Med vennlig hilsen

Holger Schlaupitz
styreleder